

مدیریت کنترل عفونت های بیمارستانی

نویسندگان: حمیرا محمدی*؛ دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، معاونت درمان-اداره پرستاری-کارشناس مسئول کنترل عفونت
معاونت درمان- تلفن همراه: 09217123343-mohamadihafshejani914@gmail.com

همکاران: دکتر سید جلیل حسینی ایرانی- دکتر زهرا ایازی- افروز آرمل- لیلا کامکار

مقدمه: عفونت های بیمارستانی به آن دسته از عفونت هایی اطلاق می گردد که بعد از 24 تا 72 ساعت بستری بودن فرد در بیمارستان ایجاد شده و هنگام پذیرش بیمار وجود نداشته و در دوران کمون بیماری نیز نبوده است. کنترل عفونت های بیمارستانی هم اکنون یک الویت جهانی است و عوامل بسیار زیادی به گسترش این عفونت ها کمک می کنند. از اینرو نقش مدیران ارشد سلامت خصوصاً مدیران ارشد بیمارستانها در کنترل عفونت های بیمارستانی، کاهش مشکلات پزشکی، اجتماعی و اقتصادی کشور نقشی بی بدیل و حائز اهمیت است.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه مروری و کتابخانه ای است که با استفاده از بررسی متون و جستجوی اینترنتی در پایگاه های علمی با هدف تعیین جنبه های مدیریت کنترل عفونت های بیمارستانی تدوین شده است.

یافته ها: بررسی های مختلف نشان داد که برای پیشگیری و کنترل عفونت های بیمارستانی یک نظام مدیریت یکپارچه و متحد در بیمارستان نیاز است. اجزای ساختار سازمانی برای دستیابی به این هدف، تضمین کیفیت و ایمنی بیمار است که از ابزارهای مدیریت در رابطه با معیارهای کنترل عفونت می باشد. مدیران ارشد بیمارستان با استفاده از ارزشیابی نحوه ارائه مراقبت های بهداشتی و درمانی می توانند میزان مرگ و عفونت را به حداقل برسانند. از سوی دیگر نظارت کم مدیران ارشد بیمارستان بر نحوه گزارش دهی عفونت های بیمارستانی و متعاقب آن عدم تعهد کارکنان بالینی بیمارستانها و شرکت آنان در کمیته کنترل عفونت های بیمارستانی، منجر به عدم پیش بینی سیستمی برای انجام مداخلات و پیگیری بیماران پس از ترخیص از بیمارستان می گردد. مدیران بیمارستانها با فراهم نمودن امکان تداوم خدمات اساسی، هماهنگی مناسب برای اجرای اقدامات الویت بندی شده، شفافیت و دقت در ارتباط های درون بخشی و برون بخشی، سازگاری سریع با افزایش تقاضا، استفاده موثر از منابع محدود و ایجاد محیط کار ایمن برای کادر درمانی از طریق رهبری و پشتیبانی عملیاتی به کاهش نرخ عفونت های بیمارستانی کمک می کند. استانداردسازی فرآیندهای کاری، شناسایی مشکلات فرآیندهای کاری، برنامه ریزی صحیح، کار تیمی و برگزاری دوره های آموزشی، اجرای صحیح اصول مدیریت کیفیت نظیر بیمار محوری، فرآیندگرایی و ارتقاء مستمر نقش بسزایی در بهبود فرآیندهای کاری و دستیابی به نتایج مناسب در بیمارستانها دارد. یکی از ابزارهای سیاست گزاران و مدیران ارشد نظام سلامت در سطح کلان و مدیران بیمارستانها در سطح خرد، اعتباربخشی بیمارستانی است. که عنوان یکی از استراتژی های تضمین کیفیت و ایمنی خدمات بیمارستانی است این فرآیند ارزشیابی نظام مند، بیمارستانها را با استانداردهای مطلوب ساختاری، فرآیندی و پیامدی مورد سنجش قرار می دهند و سنجه های کنترل عفونت های بیمارستانی را به منظور برنامه ریزی برای ارتقاء در اختیار مدیران بیمارستان قرار می دهد.

نتیجه گیری: در تمامی موارد، مدیریت به عنوان ابزار کارآمد می تواند با رعایت اصول مدیریتی نوین جهان و توجه به تفاوت های موجود ساختاری و عملکردی به عنوان واقعیات انکارناپذیر، راهکارها و برنامه های موجود را به شکل بهینه ای جهت دستیابی به اهداف راهبردی اداره کند. ارزیابی دامنه خسارات ناشی از عفونت های بیمارستانی از مهمترین اقداماتی است که منجر به تدوین

برنامه ها و الویت بندی آنها برای اجرا می گردد. همچنین نکته حائز اهمیت آن است که هر برنامه ای در جهت کنترل عفونت های بیمارستانی نیازمند پایش، کنترل و اصلاح نارسایی هاست.

کلمات کلیدی: مدیریت - کنترل عفونت - بیمارستان

منابع:

- 1- Masoomi Asl H, et al. [Guideline of nosocomial infections Surveillance. Ministry of Health and Medical Education]. 2006 (Persian).
- 2- WHO. Improved hand hygiene to prevent health care associated infections'. Available from <http://www.WHO.com>. Accessed September 2008.
- 3- Brannigan ET, Murray E, Holmes A. Where does infection control fit into a hospital management structure? Journal of Hospital Infection. 2009; 73(14) 392-396.
- 4- Tabibi J, Ebadiazar F, Tourani S, Khaledi N. [TQM in health system]. Jahanrayane Journal. 2010; 13(5): 122-126 (Persian).

5- کوشا، احمد و همکاران . مشکلات گزارش دهی سیستم مراقبت عفونت های بیمارستانی در بیمارستان های شهر تبریز،

مدیریت سلامت دوره 19 بهار 1395 شماره 63

6- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت درمان .چک لیست ارزیابی آمادگی بیمارستان برای مدیریت بحران اپیدمی بیماری های عفونی، 1399.

7- علی جانزاده ، مهران و همکاران. نقش مدیریت بحران در بروز حوادث بیوتروریستی در بیمارستان،

8- مصدق راد، علی محمد و همکاران . تأثیر مدیریت کیفیت بر کاهش عفونت محل جراحی در اعمال جراحی قلب: یک مطالعه اقدام پژوهی مشارکتی، مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، دوره 33، شماره 2، تابستان 1394: 110-1

9- مصدق راد ، علی محمد و همکاران . استانداردهای اعتباربخشی کنترل عفونت بیمارستانها: یک مرور تطبیقی، فصلنامه بهداشت و ایمنی کار، جلد 12 / شماره 1 / بهار 1401